

POSLOVNO POROČILO POKRAJINSKE IN ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE MURSKA SOBOTA ZA LETO 2018

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota je knjižnica, ki deluje na območju 12 občin, sedežna občina je Mestna občina Murska Sobota.

Ustanoviteljica knjižnice je poleg sedežne občine še občina Beltinci. Knjižnica ima še 10 pogodbenih občin - sofinancerk knjižnične dejavnosti. To so občine Cankova, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kuzma, Moravske Toplice, Puconci, Rogašovci, Šalovci in Tišina. Knjižnica izvaja svojo dejavnost na sedežu knjižnice, preko potujoče knjižnice – bibliobusa ter v 4 krajevnih knjižnicah.

Dolgo let že sodeluje z zamejskimi Slovenci v Porabju, kot tudi z narodnostno skupnostjo Madžarov na območju Prekmurja. Knjižnica izvaja posebne naloge osrednje območne knjižnice v Pomurju.

V knjižnici je bilo konec leta 2018 zaposlenih 27 javnih uslužbencev in 6 oseb v programu javnih del.

Osnovno poslanstvo knjižnice je nabava, izposoja in hramba knjižnega in neknjižnega gradiva, s poudarkom na aktualnih temah in domoznanstvu. Knjižnica s svojim delovanjem sledi tudi dolgoročnim ciljem, kot so sodelovanje v vseživljenjskem izobraževanju in aktivnem preživljanju prostega časa, povečanje števila zaposlenih ter permanentno izobraževanje za posamezne strokovne segmente in sklope dela. Ker imamo tudi različne posebnosti okolja, v katerem deluje, kot so različne veroizpovedi, manjšine... si v PIŠK prizadevamo za domoznanski razvoj knjižnice, razvoj hungarike, razvoj zbirke romske literature ter dodatne storitve kot so literarni večeri, predstavitve knjig, dejavnosti za otroke.

Da bi dosegali razvoj knjižnice in s tem tudi kulturni razvoj okolja, si prizadevamo za povečanje temeljne zaloge knjižničnega gradiva, ohranitev števila včlanjenih bralcev, obiskov in izposojenega gradiva ter dodajamo nove storitve na področju knjižnične dejavnosti.

POJASNILA K LETNIM IZKAZOM

Letno poročilo knjižnice, ki je določeni uporabnik enotnega kontnega načrta s šifro posrednega uporabnika 3730, je sestavljeno iz bilance stanja z obveznimi prilogami, izkaza prihodkov in odhodkov, izkaza prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka, izkaza prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti, izkaza finančnih terjatev in naložb, izkaza računa financiranja ter pojasnil k izkazom.

Zakonske in druge pravne podlage za pripravo vseh izkazov so bili: Zakon o računovodstvu, Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava, Odredba o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov uporabnikov enotnega kontnega načrta ter Pravilnik o vsebini, členitvi in obliki računovodskih izkazov.

Pojasnila k bilanci stanja na dan 31. 12. 2018

Namensko prejeta sredstva za nakup knjižničnega gradiva in opreme se evidentirajo v razredu 98 in niso zajeta v rednih prihodkih poslovanja knjižnice. V letu 2018 smo za nakup knjižnega gradiva prejeli po projektu od Ministrstva za kulturo 61.581 EUR, od MO Murska Sobota 35.853 EUR, od občine Moravske Toplice 7.744 EUR, občine Puconci 11.485 EUR, občine Rogašovci 1.000 EUR, občine Šalovci 2.062 EUR, občine Grad 7.448 EUR, občine Cankova 1.833 EUR, občine Hodoš 755 EUR, občine Tišina 2.000 EUR, občine Gornji Petrovci 917 EUR, občine Kuzma 1.000 EUR in občine Beltinci 9.150 EUR. Del gradiva smo nakupili z dodatnimi sredstvi za posebne naloge osrednje območne knjižnice in narodne skupnosti ter sredstvi Madžarske narodne skupnosti občine Moravske Toplice, Madžarske narodne skupnosti občine Hodoš in Madžarske narodne skupnosti občine Šalovci. Sredstva za nakup knjig je prispeval tudi donator.

Na podlagi popisa slik v prostorih knjižnice smo oblikovali naložbeni fond v umetnostna dela.

Iz naslova stroškov delovanja in stroškov za knjižnično gradivo je knjižnica na dan 31. 12. 2018 izkazala terjatve do naslednjih občin: občina Beltinci v znesku 10.186 EUR, občina Cankova 2.500 EUR, Gornji Petrovci 71.576 EUR, Grad 4.230 EUR, Kuzma 2.592 EUR, Murska Sobota 104 EUR, Puconci 12.525 EUR, Rogašovci 137 EUR, Šalovci 34.294 EUR in Moravske Toplice 1.209 EUR.

V okviru teh terjatev so terjatve za delovanje v letu 2018, kot tudi terjatve za pretekla leta. Nekatere občine so obveznosti za financiranje knjižnične dejavnosti evidentirale na podlagi denarnega toka in ne na podlagi prejetih zahtevkov po pogodbah. Zaradi računovodsko nepravilnih podatkov v COBISS sistemu ne izkazujemo terjatev do članov knjižnice.

Knjižnica izkazuje še terjatve do Zavoda za zaposlovanje za plače zaposlenih v programih javnih del za mesec december 2018.

Stanje transakcijskega računa zadnji dan letnega poslovanja je 76.063,57 EUR, v blagajni pa je 475,30 EUR in na predplačniški kartici Mastercard 0,36 EUR.

Na dan 31.12.2018 ima knjižnica obveznosti v znesku 94.370,99 EUR, od tega največ za plače zaposlenim. Dobaviteljem za elektriko, plin, komunikacije, računalniške storitve ter ostalo vzdrževanje dolguje 28.615,81 EUR.

Največjo obveznost, v višini 65.727,39 predstavljajo stroški dela in nadomestila za 27 zaposlenih v knjižnici (na dan 31.12.2018) in 6 oseb vključenih v program javnih del, in sicer za obračunane stroške dela v mesecu decembru 2018.

Na pasivnih časovnih razmejtvah so sredstva iz izterjave Creditexpress v višini 27,90 EUR.

Amortizacija je bila obračunana za osnovna sredstva, in sicer v višini 19.190,86 EUR. Nova osnovna sredstva, ki jih je kupila knjižnica, so evidentirana v evidenci osnovnih sredstev. V letu 2018 smo odpeljali odpisana osnovna sredstva iz leta 2017 k pooblaščenemu prevzemniku Saubermacher & Komunala Murska Sobota d.o.o..

V ceni financiranja knjižnične dejavnosti s strani lokalnih skupnosti o obračunani in plačani amortizaciji v letu 2018 tudi ni bilo nobenega dogovora, zato je bila evidentirana v breme prejetih sredstev v upravljanju.

Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov

Knjižnica opravlja javno službo knjižničarske dejavnosti. V letu 2018 je knjižnica imela skupaj 943.892 EUR prihodkov in 955.818 EUR odhodkov.

V okviru javne službe smo z zamudninami, članarino in fotokopiranjem iz lastnega gradiva pridobili prihodke, ki jih na eni strani evidentiramo na prihodkih od poslovanja, pri evidenčnih kontih pa na prejemkih iz nejavnih virov.

V izkazu prihodkov in odhodkov za leto 2018 so prikazani prihodki za tekoče poslovanje knjižnice, v skladu z računovodskimi predpisi. Sredstva, namenjena nakupu knjižničnega gradiva in opreme, niso zajeta v izkazu prihodkov, saj so v skladu z Zakonom o računovodstvu in podzakonskimi predpisi vodena v bilanci stanja, v skupini 98, kot sredstva prejeta v upravljanje. Ob nakupu knjižničnega gradiva in opreme

(osnovnih sredstev in drobnega inventarja) se amortizacija pokriva v breme navedenih sredstev in nima vpliva na izkaz prihodkov in odhodkov oziroma na rezultat poslovanja.

V rednih prihodkih so vštete tudi terjatve do občin. V letu 2018 je 11 občin podpisalo Pogodbo o sofinanciranju knjižnične dejavnosti za leto 2018.

Prejeta sredstva iz državnega proračuna in iz proračunov lokalnih skupnosti se delijo samo na tekoče obveznosti in na sredstva za investicije.

Presežek odhodkov nad prihodki v višini 11.927 EUR, je na podlagi izpada dohodka, ker Občina Grad ni podpisala Pogodbe o sofinanciranju knjižničnih storitev za leto 2018. Odhodki materiala in storitev so bili v okviru načrtovanih, kar ima posledico izgubo.

V Bilanci prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka smo dosegli realizacijo na prihodkovni strani v višini 1.120.058 EUR in na odhodkovni strani 1.105.186 EUR.

Na skupini kontov 713 (Prihodki od prodaje blaga in storitev – izposojnine, članarine) smo imeli priliv prihodkov iz članarin, zamudnin, opominov. Članarina se v skladu z veljavnim cenikom ne zaračunava osnovnošolcem, dijakom, brezposelnim, upokojencem. V letu 2018 smo z zunanjim izvajalcem pristopili k predsodni in sodni izterjavi neplačanih obveznosti članov knjižnice.

Na skupini kontov 714 (Drugi nedavčni prihodki) smo presegli načrtovane prihodke zaračunavanja stroškov uporabe prostorov v PIŠK. Prihodki iz naslova drugih izrednih nedavčnih prihodkov so bili realizirani na podlagi škodnih dogodkov na poslovnem objektu.

V letu 2018 smo na skupini kontov 730 (Donacije in darila) uspeli pridobiti 2.188 EUR.

Na skupini kontov 740 (Transforni prihodki) so bili prihodki nižji od načrtovanih zaradi nižjih transferjev za zaposlitev v programu javnih del in nižjih sredstev nekaterih občin. Ob intenzivnem dogovarjanju z občinami smo dosegli, da so vse občine nakazovale sredstva za tekoče delovanje knjižnice, vendar so sredstva nakazana z zamudo in v primerih le delno in na podlagi preteklih let. Prihodki iz drugih javnih skladov so refundacije bolniških staležev zaposlenih in stroškov splošno koristnega dela. Kljub porastu bolniških staležev zaposlenih, pa je bil manjši delež refundiranih bolniških staležev. V letu 2018 smo pridobili sredstva Ministrstva za kulturo za izvajanje nalog za potrebe narodne skupnosti, za potrebe posebnih nalog osrednje območne knjižnice, za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih in za nakup knjig.

V letu 2018 smo pridobili sredstva za program javnih del za 6 oseb. Od Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu smo na podlagi razpisa za izvajanje programov in projektov v Porabju ter Slovencev po svetu prejeli 9.500 EUR sredstev.

Na skupini kontov 400 (Plače in drugi izdatki zaposlenim) smo imeli nižjo realizacijo odhodkov od načrtovane. Plače so bile nižje, saj ni bilo pričakovanih sprememb plačnega sistema na podlagi stavek v javnem sektorju. Zaposlitev v javnih delih je bila zaradi menjave udeležencev večkrat prekinjena. Zaposlovali smo 3 invalide v programu javnih del, od tega eno osebo za polovični delovni čas. Izplačanih je bilo manj stroškov prehrane, ki je odvisna od števila zaposlenih in prisotnosti na delu. Program javnih del izvajamo na podlagi financiranja Zavoda za zaposlovanje in sofinanciranja občin. Odhodki za prevoz so se povečali zaradi selitve zaposlene izven mesta Murska Sobota. Na podlagi zakonodaje smo morali izplačati višji regres za eno osebo.

Odhodki na skupini kontov 401 (Prispevki delodajalcev za socialno zavarovanje) so bili realizirani na podlagi izplačanih plač.

Odhodki na skupini kontov 402 (Izdatki za blago in storitve) so bili realizirani v nižjem obsegu, kot je bilo načrtovano. Tako so nižji stroški pisarniškega materiala, reprezentance. Zaradi izvajanja digitalizacije v okviru programa OOK so nastali stroški računalniških storitev. Stroški najema računovodskega programa so zajemali celoletni najem. V letu 2018 smo začeli z izterjavo dolgov članov knjižnice tudi preko sodišča, kar pomeni višje posebne stroške. Stroški prevoza v tujini so bili višji zaradi izvedbe projekta v Bethlehem po izseljenske časopise v prekmurščini, ki so ga sofinancirali MO Murska Sobota in Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Zaradi izvedbe projekta so bili tudi višji stroški hotelskih storitev v tujini. Stroški podjemne pogodbe so nastali za izvajanje knjižnične dejavnosti v krajevnih knjižnicah z znanjem madžarskega jezika in rezervnega voznika bibliobusa.

Odhodki na skupini kontov 420 (Nakup osnovnih sredstev) so v nižjem obsegu od načrtovanih.

Nakup osnovnih sredstev knjižnega gradiva je realiziran na podlagi poziva Ministrstva za kulturo, sredstev občin in donacij. Nakupila so se podpisne tablice ob vpisu članov v knjižnici ter mobilni telefon. Izvedla se je zamenjava agregata za UPS napravo.

Pri izkazu prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka se plačila za knjižnično gradivo v letu 2018 izkazujejo na kontih investicije, ne pa na kontu posebnega materiala in storitev. Realizacija nakupa gradiva je nižja od standardov prirasta knjižnega gradiva. Občine in tudi Ministrstvo za kulturo namreč ne sofinancirajo nakupa knjižnega gradiva v obsegu, kot ga zahteva stroka (za ohranitev knjižnične zbirke je potrebno nakupiti 250 enot gradiva na tisoč prebivalcev). Doseženi prirast gradiva z nakupom je izpolnjen v okviru prejetih sredstev.

Presežek prihodkov nad odhodki se odraža zaradi delnega poplačila občin in članov terjatev iz preteklih let.

Presežek na podlagi 77. člena ZIPRS1718 je razlika med prihodki in odhodki po denarnem toku zmanjšanim za neplačane obveznosti, neporabljeni namenska sredstva in neporabljeni sredstva za investicije.

V letu 2018 je imela knjižnica presežek prihodkov po denarnem toku v višini 14.872 EUR. Njene neplačane obveznosti (v višini 94.370,99 EUR) presegajo znesek. Tako ugotavljamo, da knjižnica ne izkazuje presežka na podlagi 77. člena ZIPRS1718.

Na podlagi 29. člena Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota presežek odhodkov nad prihodki iz javne službe knjižnice krijejo občine, ki svojih obveznosti niso izpolnile.

Murska Sobota, 26. 2. 2019

Pripravila:

Sonja Benko Kerec

Direktorica PIŠK MS:

mag. Klaudija Šek Škafar

